

POGREŠALI BOMO DOBREGA ČLOVEKA

Mirko Jerman
1912–1987

V mirni nedeljski večer je z vso ostrino zasekula vest – v Ljubljani je sklenil svojo življensko pot polkovnik v pokoj, narodni heroj Mirko Jerman. Še bežna Mirkova slika na TV ekranu in ostali smo sami, pretreseni z nepričakovano vestjo, z mislimi polnimi spominov na našega Mirka. Ne vem, zakaj so mi takoj prišle na misel besede slavnega pisca: »Komu zvonijo zvonovi? Vsak človek je del človeštva, zato ne vprašuj komu zvoni, zvoni tebi.« Da, zvoni meni, zvoni vsem nam, znanec, prijatelj, sodelavec, vsem nam, ki smo spoštovali in imeli radi Mirka, saj je z njim odšel tudi del nas samih.

Ostaja nam spomin, spomin na klenega Slovenca, poštenega moža, ki je vse življenje ravnal po napotilu našega velikega pisatelja: »Ne kar mora, kar more, to mož storiti je dožan.«

In po tem se je Mirko vse življenje ravnal. Tako je bila njegova življenska pot sicer težka, polna dela, odrekovanja in tudi trpljenja, pa tudi uspešna, delovna in lepa. Težko življenje v rani mladosti, v družini 10 otrok, v Šmarci pri Kamniku je pričelo oblikovati njegov značaj. Vajenec, vključen v delavsko prosvetno društvo »Svoboda«, se je že seznanjal tudi s političnim gibanjem. Kmala je postal eden aktivnejših članov v Društvu prijateljev Sovjetske zveze. Vojni dogodki leta 1941 ga doletijo kot samostojnega obrtnika, s politično oblikovanim stališčem predanega domoljuba in borca za pravice delovnih ljudi. Tako ne preseneča, ampak potrjuje njegovo politično usmerjenost in odločnost dejstvo, da se je po zvezi komunistične partije za oboroženo vstajo takoj odzval in med prvimi vstopil v NOV na kamniško-domžalskem območju 27. junija 1941.

Tako se je začela njegova pot, pot oborožene borca za svobodo svoje domovine, za revolucionarno preobrazbo naše družbe. Avgusta 1941 ga sprejme KP v svoje vrste, saj ga pozna kot odločnega revolucionarja, poštenega, skromnega in hrabrega borca.

V narodnoosvobodilnem boju ga najdemo na najrazličnejših dolžnostih, vedno pa tam, kjer je bilo potrebno opraviti najtežje naloge, kjer se je zahtevala odločnost in sposobnost partizanskega bojevanja, kjer je bila potrebna osebna hrabrost in revolucionarna čvrstina. Mitraljezec, komandir 13 partizanov, obveščevalec, namestnik intendant Gubčeve brigade – na teh mestih ga vidimo vse do marca 1943, ko je kot prostovoljec odšel z Dušanom Kvedrom na Štajersko, kjer je bil razvoj narodnoosvobodilnega gibanja v zastoju. Postavljen je bil za komandirja samostojne terenske čete kamniškega bataljona. Po ustanovitvi VI. SNOUB Slavka Šlandra oktobra 1943 je postal najprej komandir čete, nato pa komandant bataljona te brigade. Potem ko je opravljal dolžnosti operativnega oficirja in načelnika štaba, je bil avgusta 1944 postavljen za komandanta VI. SNOUB Slavka Šlandra. Posebno se je odlikoval, ko je v avgustu 1944 kot načelnik štaba brigade sodeloval v vodstvu napada na utrjeno sovražnikovo postojanko v Ljubnem. Neposredno je vodil napad svojih borcev na sovražnikovo kolono, kar je veliko prispevalo k popolnemu uničenju te postojanke. Ko so bili z razvojem razmer ob bližajočem se koncu vojne potrebni uspešni organizatorji zaledja, je bil Mirko marca 1945 postavljen za načelnika štaba baze glavnega štaba NOV Slovenije v Dalmaciji. V zaključnih operacijah za osvoboditev naše domovine je bil Mirko Jerman na odgovornem mestu načelnika operativnega oddelka komande mesta Trst.

V krajih Dolenjske in Štajerske, v enotah NOV in na terenu, kjerkoli je Mirko v teh, za narod Slovenije tako težkih časih deloval, so

ga ljudje cenili kot izrednega tovariša in komunista. Skrb za človeka – borca mu je bila vedno prva, stik s terenom po takšen, da so ljudje vedno čutili, da gre za njihovo, narodno vojsko. Povezanost s kraji in ljudmi, kjer je in s katerimi je skupaj partizani, je ohranjal živo in tvorno.

Zmaga nad okupatorjem pa za Mirka Jermana ni pomenila odmora, ampak le novo delo, nove dolžnosti, novo odgovornost. Pridobitve NOV je bilo potrebno braniti pred vsemi sovražniki. To pa je pomenilo osvojiti še več znanja, da bi odgovorne dolžnosti lahko uspešno opravljal. Dolžnost komandanta tankovske brigade IV. armade JLA ga je popeljala v Sovjetsko zvezo, kjer je v vojaški šoli uspešno končal višji oficirski tankovski tečaj. Po vrnitvi v domovino je končal tudi višjo vojno akademijo in tako kot prekaljen partizanski komandant, strokovno visoko usposobljen, septembra 1955 prevzel dolžnost načelnika oklepne enote VII. vojaškega območja v Sarajevu. Svoje delovanje v JLA je končal leta 1965 v činu polkovnika oklepne enote.

Prehojena je bila težka pot. Na njej ni manjkalo težav, a obeležena je bila z vrsto uspehov. O njih pričajo številna priznanja in odlikovanja SFRJ, ki jih je Mirko prejel – red za hrabrost, red partizanske zvezde s puškami, red zaslug za narod s srebrno zvezdo, red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem, red dela z zlatim vencem, red dela z rdečo zastavo in red zaslug za narod z zlato zvezdo. Mirko je bil nosilec Partizanske spomenice 1941, red narodnega heroja pa je zaradi izjemne hrabrosti v NOB in revoluciji prejel leta 1953.

Upokožitev za aktivnega družbenopolitičnega delavca ni pomenila oddiha. Obratno, več prostega časa za delovanje v domačih krajih v Ljubljani, Domžalah in Kamniku. In tako ga najdemo znova na najrazličnejših družbenih dolžnostih, kot člana sveta republike, poslanca skupščine SR Slovenije, člana mestnega odbora ZZZB NOV Ljubljane, člana RO ZZZB NOV Slovenije. V organizaciji občine Bežigrad je aktivno deloval vse od leta 1969. kot član odbora in predsedstva, kot vodja vrste odgovornih komisij, podpredsednik in vrsto let predsednik občinskega odbora ZZZB in končno kot častni predsednik občinskega odbora ZZZB NOV. Precej svojega časa je posvetil športnemu udejstvovanju mladine in njeni izvenarmadni vzgoji. Vidno je njegovo delo pri prenašanju tradicij NOB na mlajšo generacijo, na področje priprave za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito.

Občinski komite ZKS Ljubljana Bežigrad in njihovo predsedstvo sta v Mirku Jermanu imela tvornega sodelavca z bogatimi življenjskimi izkušnjami, vedno pripravljene na sodelovanje. Ob vsakem problemu ali težavi, s katero smo se srečevali, je njegova beseda, predlog ali pobuda, kazala pravo smer razreševanja. Ne z besedami, ampak z dejanji, s svojim osebnim zgledom nam je Mirko predstavljal lik revolucionarja in komunista, skromnega, poštenega in pravičnega človeka. Že njegova pristojnost nas je vzpodbujala k bolj prizadevnemu in odgovornemu delu, saj smo si vsi želeli biti vsaj malo podobni svojemu vzorniku.

Tako moram reči: »Mirko, pogrešali te bomo«. Pogrešali bomo tvoje besede, tvoj lik med nami. Pogrešali bomo komunista, revolucionarja, pogrešali bomo dobrega človeka. Ostal pa nam bo spomin na vse tisto, kar smo preživeli skupaj, ostal nam bo spomin na človeka, ki je ljubil svojo domačo zemljo, svoje ljudi v svobodni domovini in ki je do svojega zadnjega dne stal v prvih vrstah naše revolucije. Ostal nam bo spomin na dobrega znanca, prijatelja, na našega Mirka.

MIHA KOŠAK

REZULTATI LANSKE RESOLUCIJE

Razen izvoza cilji uresničeni

Ob 4-odstotni rasti industrijske proizvodnje so se povečale tudi zaloge/ Oživiljena naložbena dejavnost/ Več kot polovica zaposlenih s podpovprečnim OD

Po analizi, ki jo je pred kratkim obravnaval in sprejel bežigradski izvršni svet, v začetku maja pa bodo o njej odločali delegati občinske skupščine, je bežigradsko gospodarstvo lani uresničilo večino resolucijskih ciljev. Družbeni proizvod se je realno povečal za 12,5 odstotkov, fizični obseg industrijske proizvodnje za 4 odstotke, realno pa so se v primerjavi z letom prej povečali tudi osebni dohodki. Edino na izvoznem področju gospodarstvo občine močno zastaja za zadanimi usmeritvami. Namesto da bi se povečal za 10 odstotkov, se je konvertibilni izvoz znižal za 12,4 odstotkov v primerjavi z letom 1985.

Upravni organi in izvršni svet so kot pripravljenci analize opozorili, da je visoka realna rast družbenega proizvoda bolj navidezna kot dejanska, ker temelji na nerealno visoki rasti dohodka v gospodarstvu v primerjavi z rastjo porabljenih sredstev ter na prenehanju uradnem statističnem deflatorju za korekcijo nominalne rasti družbenega proizvoda. Prav tako dobi drugačen pomen podatek o fizični rasti industrijske proizvodnje ob dejstvu, da so močno porastle zaloge in se je le 80 odstotkov fizične proizvodnje na trgu tudi prodalo, ostanek pa je običaj v skladiščih.

Dohodkovna motiviranost za izvoz se je lani močno zmanjšala. Skupni izvoz blaga se je zmanjšal za 7,6 odstotkov v primerjavi z letom prej, skupni uvoz blaga pa se je povečal za 31,1 odstotkov (od tega konvertibilni kar za polovico, klirinški pa za tretjino v primerjavi z letom 1985).

Lani se je nadaljeval leto dni prej začeti trend oživiljanja investicijskega vlaganja v bežigradsko gospodarstvo. Lani so se začele naslednje naložbe: ČGP Delo (zamenjava opreme), Pozd Plaster (začetek gradnje novih poslovnih prostorov), Salus (gradnja novega poslovno-skladišnega objekta), Energoinvestova tovarna transformatorjev (prizidek k hali). Iz prejšnjega srednjeročnega obdobja so se nadaljevala dela: DO UNIS TOS (modernizacija in širitev proizvodnje v črnuški industrijski coni), Mercator DO Mednarodna trgovina (preselitev dejavnosti v nove poslovne prostore). Naslednje organizacije pa so v lanskem letu svoje naložbe končale: Mladinska knjiga toz Tiskarna (razširitev in modernizacija tiskarne), Smelt (razširitev proizvodne zmogljivosti za gradnjo industrijskih objektov v tujini), Elektrotehna toz Elex (nadzidava poslovne stavbe), Emba (nadzidava poslovne stavbe), Železopromet (izgradnja skladišča), Energoinvest (izgradnja poslovne stavbe), JUB (izgradnja malih hidroelektrarn na Mlinščici), Gradbeno podjetje Bežigrad (servisni obrati za potrebe gradbene operativne) in Adria Airways (nakup letala MD 82).

LANI TRIJE IZGUBARJI IN PRECEJ MOTENJ V POSLOVANJU

Po zaključnem računu za lansko leto so izgubo prikazale tri organizacije združenega dela v skupnem znesku 305.764 tisoč dinarjev in je v celoti pokrita z rezervnimi sredstvi samih orga-

nizacij združenega dela. Izgubarji so SOZD Elektrogospodarstvo Slovenije DO Savske elektrarne toz Elektroprenos, Mladinska knjiga toz Tiskarna in Zavod za raziskavo materialov in konstrukcij toz Inštitut za ceste. Slednji toz je s koncem lanskega leta prenehal obstajati. V negospodarstvu pa je zaključila z izgubo DDU Univerzum, ki je prav tako prenehal obstajati. Kar 25 organizacij združenega dela je lani poslovalo z motnjami, med njimi tudi nekaj zunanjetrgovinskih organizacij.

Povprečni neto osebni dohodek na zaposlenega je ob koncu leta v bežigradskem gospodarstvu znašal 142.748 dinarjev in je bil nominalno za 122 odstotkov večji kot v enakem obdobju prejšnjega leta. Ob upoštevanju indeksa rasti življenjskih stroškov pa je bil realno večji za 13,5 odstotkov. Povprečni neto osebni dohodek je lani prejelo le 32 odstotkov vseh zaposlenih, več kot polovica pa ni dosegla niti meje povprečja in med njimi je kar desetina prejela manj kot 80 tisoč dinarjev. Na področju delitve je lanska resolucija zahtevala, da smejo rasti sredstva za osebne dohodke in skupno porabo le v skladu z rastjo dohodka in naj se v celoti ohranja enak delež akumulacije v dohodku kot leto prej. Bežigradsko gospodarstvo pa, kot je pokazala analiza, teh zahtev ni uresničilo. Neusklajenost je bila največja ob koncu leta, ko so osebni dohodki zdijali navzgor, rast dohodka pa je bila bistveno nižja od dosežene rasti v devetmesečju.

716 NOVIH STANOVANJ

V družbenih dejavnostih so se še vedno srečevali s perein upadanjem števila malčkov v vrtcih, zato so proste zmogljivosti nekaterih enot oddali tistim organizacijam družbenih dejavnosti, ki zaradi prostorske utesjenosti niso mogle v celoti uresničevati svojih programov, na primer bežigradski knjižnici in glasbeni šoli. Lani je bil iz denarja tretjega samoprispevka ljubljanskih občin zgrajen prizidek k osnovni šoli Danile Kumar. Prostorski pogoji dela pa so se nekoliko izboljšali na osnovni šoli dr. Vita Kraigherja po izvedbi prve faze sanacije šole. Lani je bil zgrajen tudi prizidek k Domu učencev Ivana Kavčiča, v prenovljene prostore nekdanje podružnične šole na Ježici pa se je preselila Delavska univerza Cene Štupar. Lani je občina pridobila tudi 716 novih stanovanj z družbeno usmerjeno blokovno gradnjo (največ na Črnučah, v KS Koroski partizani ter v Rapovi jami), poleg tega pa je bilo porušanih 25 barak.

S SEMINARJA V BOHINJU

Sindikati sprejeli varnostno-politično oceno

Marija Svetič – nova poklicna sekretarka v občinskem sindikalnem svetu

Sredi marca so se člani občinskega sindikalnega sveta ter predsedniki njegovih odborov, svetov in komisij zbrali v Mladinskem izobraževalnem centru v Bohinju na dvodnevem seminarju. Teme, ki so se jih lotili skupaj z nakaterimi člani v mestnem in republiškem sindikalnem svetu, so predvsem: mesto in vloga zveze sindikatov v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja, usposabljanje v zvezi sindikatov, novi statut, statutarni sklep in poslovnik občinskega sveta ter pravila za osnovne organizacije in konference, družbenoekonomski odnosi v luči nove zakonodaje in ukrepov Zveznega izvršnega sveta, stališča republiškega sveta o sporih, ki jih ni bilo mogoče rešiti po redni poti ter v zvezi s tem predvsem osnutek tež za spremembo zakona o združenem delu ter družbeni dogovor o pridobivanju in delitvi dohodka.

Dvodnevno srečanje so končali s sejo občinskega sindikalnega sveta, na kateri so sprejeli varnostno-politično oceno v občini s stališča sindikatov, poročilo o akciji zaključni računi 1986, poročilo o delu družbenega pravoranilca samoupravljanja Ljubljane in službe pravne pomoči pri mestnem sindikalnem svetu v minulem letu.

Na seji sveta so za novo poklicno sekretarko v občinskem sindikalnem svetu za področje socialne politike, obveščanja in proučevanja vloge sindikata v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja imenovali Marijo Svetič, ki je bila do zdaj zaposlena v Cestnem podjetju Ljub-

ljana kot samostojni analitik – planer. Poleg tega so izvolili za novo članico nadzornega odbora Bredo Nestorovič ter imenovali predsednike in člane svetov, odborov in komisij pri občinskem sindikalnem svetu.

V. P.

V. P.

Dinosu red dela s srebrnim vencem

Dobiti državno odlikovanje za zasluge in uspehe pri delu je brez dvoma velika čast vsakega kolektiva. Tega se zavedamo tudi delavci delovne organizacije DINOS, ki smo ob 40 letnici obstoja prejeli RED DELA S SREBRNIM VENCEM, s katerim nas je odlikovalo Predsedstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije na predlog Občinskega sindikalnega sveta. Ljubljana – Bežigrad.

V obrazložitvi je bilo na kratko zapisano, da se odlikovanje podeli za zasluge in uspehe, dosežene pri delu pomembnem za gospodarski napredek države.

Odlikovanje je na slavnostni seji delavskega sveta delovne organizacije DINOS podelili namestnici predsednice delavskega sveta Mariji Rosžina, predsednik izvršnega sveta skupščine občine Ljubljana – Bežigrad Branko Drobnač. Ob podelitvi je čestital delavcem DINOS-a in dejal, da naj bo to priznanje le še vzpodbuda za naše nadaljnje delo.

Pred tem je o pomembnosti dejavnosti sekundarnih surovin v DINOS-u spregovoril generalni direktor Vladimir Kralj.

Slavnostne seje so se poleg delegatov delavskega sveta in delavcev udeležili še predsednik izvršnega sveta naše občinske skupščine Branko Drobnač, predsednik občinskega sindikalnega sveta Živko Rus, predsednik občinske konference SZDL Barabaš, predsednik občinske konference ZSMS Bogdan Urbar, podpredsednik Gospodarske zbornice Slovenije Franci Gerbec in predsednica odbora za sekundarne surovine pri Gospodarski zbornici Slovenije Vlasta Uršič.

Delavcem DINOS-a je čestital za prejeto priznanje tudi Franci Gerbec, ki je med drugim dejal, da smo lahko ponosni na dosežke, ki smo jih dosegli v vseh teh letih, saj so plod prizadevanj celotnega kolektiva v smislu vse večjega varčevanja z naravnimi dobrinami.

Ob koncu seje so bile podeljene še tradicionalne zlate značke osmim delavcem DINOS-a, ki že 25 let združujejo delo v tej delovni organizaciji. JANEZ ČESNOVAR